

СТАНОВИЩЕ

**От доцент доктор Вержиния Тодорова Маркарова
Ръководител на катедра „Текстил – изкуство и дизайн“, ФПИ,
НХА**

**Относно обявен конкурс за професор по 8.2 Изобразително
изкуство / „Текстилни техники и технологии“ за нуждите на
катедра „Текстил – изкуство и дизайн“ /ДВ бр. 33 от 29.04.22 г.,
решение на катедра „Текстил – изкуство и дизайн“ и протокол
на Научния съвет на НХА от 06.10.2022 година**

за академичната длъжност

„ДОЦЕНТ“

Към Национална художествена академия – София

с кандидат

доктор Цвета Стефанова Явашева-Иванова

Със заповед на Ректора на НХА съм определена за член на научно жури по процедура за придобиване на академична длъжност „доцент“ към катедра „Текстил – изкуство и дизайн“, Национална художествена академия по дисциплината „Текстилни техники и технологии“ за нуждите на катедрата.

На обявеният в / ДВ бр. 33 от 29 Април 2022 година конкурс за доцент, единствен кандидат подал документи е доктор Цвета Стефанова Явашева-Иванова, преподавател в Катедра „Текстил – изкуство и дизайн“. Към датата на съставяне на становището доктор Явашева има общ стаж по специалността 13 години и общ преподавателски стаж 22 години.

За конкурса д-р Цвета Явашева, е представила всички необходими документи съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника на Национална художествена академия за неговото прилагане.

Всички представени материали са прецизно описани и прегледно подредени.

Кратки биографични данни

Цвета Явашева е родена на 25.07.1966 година в град София. Завършила е СХУПИ – София (сега НГПИ „Св. Лука“). През 1991 година завършва ВИИИ „Николай Павлович“ (сега НХА), специалност „Текстил – облекло и принадлежности на облеклото“.

В периода 1985 – 1986 година е художник изпълнител в МК „Албена“, София.

Член на СБХ, Секция „Текстил“ от 1997 г.

От 1991 г. – Член на „Група 91“.

Учебно – преподавателска дейност

Доктор Цвета Явашева започва преподавателската си дейност през 1991 година. От 1991 до 1997 година е преподавател по изобразително изкуство 19 СОУ „Елин Пелин“, София. В периода 2000 – 2009 година е отговорник ателие багрене и ситопечат, НХА, София.

От 2010 до 2015 година е задочен докторант към специалност „Текстил“, НХА. От март 2017 година Доктор по изкуствознание и изобразителни изкуства, Национална художествена академия, София, България. От 2009 година, след спечелен конкурс, е редовен преподавател в катедра „Текстил – изкуство и дизайн“ по дисциплина „Текстилни техники и технологии“.

Научно – изследователска дейност

Доктор Цвета Явашева е представила пълния списък на публикуваните от нея статии и научни изследвания.

Представен е списък с участия в научни конференции, публични лекции, открити уроци, учебни практики, презентации в страната и чужбина.

Четири от представените публикации са след успешната защита на кандидата като „доктор“ през 2017 година. Разработваните теми са актуални, използвани са съвременни методи. Голяма част от научните постижения на доктор Явашева са с определена практическа стойност.

Представено е и обстойно портфолио за участието на кандидата в групови и самостоятелни изложби през периода 2012-2022 година. Както и творческа биография.

Наукометричните показатели на доктор Явашева, надхвърлят количествените критерии, предвидени в правилника на НХА за придобиване на академичната длъжност «доцент».

Хабилитационен труд

Представеното изследване продължава и задълбочава основните цели и задачи на дисциплината „Текстилни техники и

технологии“, която авторката преподава в специалност „Текстил – изкуство и дизайн“ на НХА. Основата за преподаването е поставено със защитата на дисертационния труд на доктор Явашева на тема „Текстилните материали и тяхната роля за създаване на съвременно текстилно изкуство (1990 – 2010 година).“ през 2017 година.

Така зададената обширност в темата на дисертацията очертава работа, свързана с постоянно, систематично допълване, от страна на доктор Явашева, на знанията в посочените посоки.

Целта на настоящото научно изследване е да допълва и доразвива посоките, които са структурирани в началото на възникването на дисциплината, като в случая се фокусира върху навлизане в проблематиката на сплиткознанието и експерименти с хартия.

Както самата кандидатка пояснява:

„Представените в хабилитационния труд произведения са двуизмерни и тяхната пластичност се изразява в специфичните за текстилния дизайн сплитки, както в съчетание с техниките на плетене, пачуърк и ситопечат, така и в употребата на материалите – хартия и текстилни памучни ленти. Те са тези, които създават различната структурна и пластична повърхност на работите от трите, представени в хабилитационния труд теми. Иновативните подходи и експерименти с хартия: смесването на традиционните текстилни сплитки с нестандартния за тъкачния процес хартиен канап и промяната на свойствата му чрез втвърдяване с латекс; употребата на техники като плетене, ситопечат и пачуърк, заливайки ги с ръчна хартия, са показани както в циклите от хабилитационните творби, така и в тези, представени при свободните.

Хабилитационните творби са представени в седем цикъла: „Текстилни структури в цвят“, „Плетива в цвят“, „Текстилни структури“, „Плетива в бяло“, „Хартиен пачуърк“, „Автопортрети“ и „Окцата“. В първите два цикъла, процесът на реализация е насочен изцяло към текстилната структура посредством цвета. Текстилните сплитки са изпълнени с готови разноцветни хартиени канапи, без намеса на автора, изтъкани на вертикален стан. Хартиената тъкан е залята с емайл лак...“

Значимостта на приносите на д-р Явашева се определя от количеството информация, изчерпателността на анализа, от съвременните изследователски методи и широкия обхват на проблематиката. Представеният текст може да служи като част от учебно помагало на студентите от специалност "Текстил – изкуство и дизайн" в бакалавърска степен.

Лични впечатления

Познавам доктор Явашева като добър преподавател, творец и личност. Тя е отзивчива, коректна и етична в отношенията с колегите си. Явашева е изключително прецизна и отговорна към професионалните си задължения. Отличава се със завидни комуникативни способности. Тя притежава много добри технически и практически способности и отлични възможности за работа в екип.

Заклучение

Представеният за обсъждане и защита хабилитационен труд е резултат от много години практика и обстойно изследване, резултатите от което имат приложна значимост. Трудът демонстрира подчертания интерес и ангажираност на доктор Явашева към изследваната проблематика. Убедена съм, че труда ще разшири и подобри качеството на преподаваната от кандидата дисциплина. Което неминуемо ще доведе до обогатяване на знанията и възможностите за реализиране на студентите от специалността.

Доктор Цвета Явашева е изграден преподавател с дълъг преподавателски стаж и богат професионален теоретичен и практически опит.

На основание на всички достойнства, характеризиращи Доктор Цвета Явашева, преподавател в Катедра „Текстил – изкуство и дизайн“, убедено подкрепям и препоръчам на уважаемото специализирано научно жури да присъди академичната длъжност «Доцент».

04.12.2022 г.
Гр.София

Подпис: /п/
/доц. д-р Вержиния Маркарова/
Ръководител катедра
„Текстил – изкуство и дизайн“
Председател на Научното жури